

Bevakningsrapport för prioriterade EU-policyområden:

september 2014

Detta är årets sjunde rapport om bevakning och påverkan av de prioriterade områdena för Stockholmsregionens Europaförening 2014.

Innehållsförteckning

Inre marknad och konkurrens	2
Samråd angående översyn av mervärdesskatt för offentlig sektor och undantag av hänsyn till allmänintresset	2
EU:s digitala inre marknad	2
Miljö och klimat	3
Översyn av direktivet om omgivningsbuller	3
Paketet om cirkulär ekonomi	3
Paketet för renare luft i Europa	4
Översyn av EU:s regler för miljötillsyn	5
Ramverk för klimat- och energipolitiken 2030	6
Samråd angående översyn av energieffektivitetsmålet 2020	7
Transport	8
Stadstransportpaketet	8
Intelligenta transportsystem (ITS)	8
Forskning och innovation	9
EU:s ramprogram för forskning och innovation Horisont 2020	9
Övriga frågor	10
EU-strategi för städer	10
Stockholmsregionens förslag på prioriteringar fram till 2020 och översynen av Europa 2020-strategin	11
Samråd om kommissionens riktlinjer för samråd med intressenter (NY)	14

Inre marknad och konkurrens

Samråd angående översyn av mervärdesskatt för offentlig sektor och undantag av hänsyn till allmänintresset¹

Kontaktperson på Europakontoret: joanna.szyfter@stockholmregion.org

EU-kommissionen ser över momsregler i offentlig sektor och publicerade i början av året ett samråd som ska utgöra ett bidrag till den konsekvensbedömning som man nu tar fram i frågan. Det är ännu oklart om översynen kommer resultera i ett lagstiftningsförslag. Europakontoret bevakar utvecklingen i frågan.

Kommissionen har ännu inte publicerat sin sammanfattning och analys från samrådet. Europakontoret återkommer så fort ny information finns tillgänglig.

Hållpunkter:

- 14 okt 2013–25 april 2014: Samråd öppet.
- Årskiftet 2014/15: Preliminär tidpunkt för eventuellt lagstiftningsförslag.

EU:s digitala inre marknad

Kontaktperson på Europakontoret: joanna.szyfter@stockholmregion.org

EU:s ambition för den digitala inre marknaden är omfattande och därför finns det ett stort antal initiativ som är föreslagna och igång samtidigt. Europakontoret rapporterar endast om de initiativ som bedöms mest relevanta för Stockholmsregionen. En fråga av intresse är kommissionens förslag om en ny dataskyddsförordning som ska ersätta direktivet från 1995.

Dataskyddsförordningen²

I rådet fortsätter förhandlingarna för att nå en gemensam ståndpunkt om förslaget till en allmän dataskyddsförordning. Närmast på agendan är ett möte den 9-10 oktober inom Rådet för rättsliga och inrikes frågor (RIF), där EU:s ministrar med ansvar för justitie- och inrikesfrågor deltar. En av punkterna på dagordningen är dataskyddsförordningen och framförallt kapitel IV, som innehåller bestämmelser främst om vilka skyldigheter som ska gälla för dem som är personuppgiftsansvariga. Under mötet väntas ministrarna att nå en partiell överenskommelse på just det kapitlet.

Vad gäller fortsatt process i rådet med de artiklar som har bäring på sjukvårds- och hälsofrågor i Stockholmsregionen, bl. a. artikel 81 och 83, så har Europakontoret varit i kontakt med David Harryb, nytt rådsråd på EU-representationen i Bryssel som följer arbetet med dataskyddsförordningen. Enligt

¹ Samråd om mervärdesskatt:

http://ec.europa.eu/taxation_customs/common/consultations/tax/2013_vat_public_bodies_en.htm

² Kommissionens förslag till dataskyddsförordning: <http://ec.europa.eu/digital-agenda/en/pillar-i-digital-single-market/action-12-review-eu-data-protection-rules>

honom har det italienska ordförandeskapet ännu inte varit tydliga om när dessa frågor ska upp och han tror generellt det kan bli förseningar i processen med förordningen.

Europakontoret håller löpande kontakt med Justitiedepartementet och EU-representationen och återkommer när mer information blivit känt.

Hållpunkter:

- 12 mars 2014: Plenaromröstning av Europaparlamentets betänkande.
- 9-10 okt 2014: Rådet för rättsliga och inrikes frågor (RIF) möts.
- December 2014: Preliminär tidpunkt för när rådet ska enas om en allmän inriktning, d.v.s. en gemensam ståndpunkt inför förhandlingarna med Europaparlamentet och kommissionen.

Miljö och klimat

Översyn av direktivet om omgivningsbuller

Kontaktperson på Europakontoret: gustaf.lundgren@stockholmregion.org

EU-kommissionen gör för närvarande en översyn av direktivet om omgivningsbuller. Översynen har skett i form av en öppen konsultation där Stockholmsregionen har deltagit. Ett yttrande antogs av Europaföreningen hösten 2012.

Som tidigare rapporterats gör kommissionen en översyn av bilaga nr. 2 i direktivet om omgivningsbuller³. Bilagan handlar om mätmetoder för buller och diskussioner pågår just nu mellan medlemsstaterna och kommissionen. Europakontoret har kontaktat ansvarig tjänsteman på EU-kommissionen för att höra om den senaste utvecklingen och eventuella möjligheter till inspel.

I övrigt inget nytt att rapportera.

Hållpunkter:

- 2014: Översyn av bilaga nr 2 i bullerdirektivet.

Paketet om cirkulär ekonomi

Kontaktperson på Europakontoret: madelen.charyczak@stockholmregion.org

Den 2 juli 2014 antog EU-kommissionen ett paket innehållande olika förslag för att skapa en mer cirkulär ekonomi i EU. I paketet ingår revideringsförslag i syfte att skärpa avfallsmålen i befintliga direktiv, ett meddelande om cirkulär ekonomi (även kallad kretsloppsekonomi), samt kompletterande kommunikationer om initiativ för grön sysselsättning, en grön handlingsplan för små och medelstora företag, och möjligheter till resurseffektivitet i byggsektorn. Sammantaget blir dessa meddelanden startskottet för en ny agenda för resurseffektivitet för de kommande åren. Europakontoret kommer

³ Direktivet om omgivningsbuller (2002/49/EG), pdf-version på svenska: <http://eur-lex.europa.eu/LexUriServ/LexUriServ.do?uri=OJ:L:2002:189:0012:0025:SV:PDF>

att analysera paketets delar närmare för att se hur det kan påverka regionen och om det kan bli aktuellt att påverka i frågan.

Revidering av avfallsdirektiven

Miljödepartementet har remitterat kommissionens förslag med sista svarsdatum den 31 oktober. Europakontoret har tagit del av Stockholms stads miljö- och hälsoskyddsnämnds tjänsteutlåtande.⁴ Förslaget innebär ändring av 48 artiklar i sex olika direktiv vilket gör att det inte är helt lätt att granska alla delar. Miljödepartementet har inte bistått remissinstanserna med en analys av konsekvenserna för den svenska lagstiftningen, vilket gör att det finns betydande osäkerheter om effekter och konsekvenser.

SKL kommer att svara på remissen från Miljödepartementet. Remissvaret är ännu inte färdigbehandlat av den politiska beredningen för samhällsbyggnad, vilket troligvis kommer att ske i mitten av oktober.

Europaparlamentets utskott för miljö, folkhälsa och livsmedel (ENVI) har utsett Simona Bonafè (S&D-IT) till rapportör.

Europakontoret fortsätter att bevaka förslagen till revidering av avfallsdirektiven, samt de övriga initiativen i paketet om cirkulär ekonomi och kan, om behov finns, initiera ett påverkansarbete.

Hållpunkter:

- Hösten 2014: Förhandlingar i rådet och i Europaparlamentet inleds.

Paketet för renare luft i Europa

Kontaktperson på Europakontoret: madelen.charyczak@stockholmregion.org

EU-kommissionen presenterade den 18 december 2013 ett paket med förslag till åtgärder för renare luft i Europa. Stockholmsregionens Europakontor var under arbetet med att ta fram förslag till ny lagstiftning i tät kontakt med EU-kommissionen för att lyfta fram Stockholmsregionens Europaförenings åsikter på denna, men även för att informera om de regionens åtgärder för att förbättra luften. EU-kommissionens förslag ligger i linje med regionens åsikter. Europakontoret kommer dock att fortsätta att bevaka förhandlingarna som nu inleds med rådet och Europaparlamentet.

Takdirektivet

I luftpaketet ingår ett förslag på uppdaterat takdirektiv med skärpta utsläppsnivåer för de fyra ämnena som redan ingår i direktivet, samt nya taknivåer för fina partiklar (PM_{2,5}) inkluderande sot och metan. Förhandlingar kring det nya förslaget pågår och ett beslut kan väntas tidigast hösten 2015.

⁴ <https://insynsverige.se/documentHandler.ashx?did=1765582>

Förslaget har varit uppe för diskussion i rådsarbetsgruppen för miljö. De flesta medlemsländerna stödjer ansatsen att sänka utsläppen steg för steg men många länder är tveksamma till ambitionsnivån i direktivet som de anser är för högt.

Europaparlamentets utskott för miljö, folkhälsa och livsmedelssäkerhet (ENVI) har utsett Julie Girling (ECR-UK) till rapportör för direktivförslaget.

Förslaget till direktiv om minskning av utsläpp från medelstora förbränningsanläggningar

Förslaget om medelstora förbränningsanläggningar syftar till att införa utsläppskrav av luftföroreningar för förbränningsanläggningar med en installerad effekt om minst 1 MW men mindre än 50 MW. Utsläppskraven avser svaveldioxid, kväveoxider och partiklar (PM_{2,5}).

En första orienteringsdebatt hölls i rådet i juni. Överlag är medlemsländerna positiva till förslaget.

Europaparlamentets utskott för miljö, folkhälsa och livsmedelssäkerhet (ENVI) har utsett Andrzej Grzyb (EPP-PL) till rapportör för direktivförslaget. Utskottet för industrifrågor, forskning och energi (ITRE) är rådgivande utskott i frågan och har utsett Frederick Federley (ALDE-SE) till rapportör.

Hållpunkter:

- Hösten 2014: rådsförhandlingar om luftpaketet fortsätter.
- Hösten 2014: förhandlingar om luftpaketet inleds i Europaparlamentet.

Översyn av EU:s regler för miljötillsyn

Kontaktperson på Europakontoret: madelen.charyczak@stockholmregion.org

EU-kommissionen höll ett samråd om översyn av EU:s regler för miljötillsyn under våren 2013. Tanken är att EU-kommissionen ska föreslå ett nytt horisontellt bindande regelverk för miljötillsyn under 2014. Då bindande regler för miljötillsyn kan komma att innebära förändrade förutsättningar för kommuner i regionen att ta sitt miljötillsynsansvar, fick Europakontoret i uppdrag av Stockholmsregionens Europaförening att, tillsammans med medlemmarna, ta fram ett förslag till yttrande och delta i samrådet. Yttrandet antogs den 13 juni 2013.

Förslaget om bindande regler för miljötillsyn har inte presenterats som planerat. Enligt tjänstemän på EU-kommissionen är det upp till nästa kommission att ta ställning i frågan. Den nya kommissionsordföranden Jean-Claude Juncker kommer, tillsammans med Frans Timmermans, vice-ordförande och tillika ansvarig för "bättre lagstiftning", att gå igenom alla kommissionens pågående ärenden för att göra en bedömning om det är nödvändigt att agera på EU-nivå eller om målen bättre kan uppnås av medlemsländerna själva. Framtiden för förslaget är således oklar.

Hållpunkter:

- 2014-2015: Den nya EU-kommissionen presenterar eventuellt förslag om bindande regler för miljötillsyn.

Ramverk för klimat- och energipolitiken 2030

Kontaktperson på Europakontoret: joanna.szyfter@stockholmregion.org

EU-kommissionen publicerade den 27 mars 2013 en grönbok med tillhörande samråd där man önskade få in åsikter om de nya klimatmålen till år 2030. Konsultationen var öppen fram till den 2 juli 2013. Som svar på samrådet informerade Europakontoret EU-kommissionen om klimat- och energistrategin för Stockholms län med syftet att synliggöra Stockholmsregionen som en klimatsmart region. Utifrån resultaten från samrådet presenterade kommissionen i januari 2014 ett förslag till nytt ramverk för klimat- och energipolitiken fram till 2030 som nu behandlas av EU-institutionerna.

Den 23-24 oktober väntas rådet komma överens om klimat- och energimålen 2030. Diskussionen kommer baseras på kommissionens förslag om tre mål där växthusgasmålet är bindande (40%), förnybar energimålet (27%) är bindande endast på EU-nivå och ett icke-bindande mål på energieffektivitetsområdet (30%). Bland medlemsstaterna råder dock delade meningar om huruvida energieffektivitetsmålet ska vara icke-bindande eller inte. Det råder också delade meningar om bördefördelning och kostnader för medlemsstaterna. Läckta dokument har dessutom visat att det finns en diskussion om inrättandet av en solidaritetsmekanism till Polen, Ungern, Tjeckien, Slovakien, Bulgarien och Rumänien för att stödja dem i att ställa om sitt energisystem, detta för att de inte ska blocka en överenskommelse i förhandlingarna.

Innan de slutliga rådsförhandlingarna 23-24 oktober samlas EU:s energiministrar för ett informellt rådsmöte den 6 oktober med syftet att bl. a. diskutera energieffektivitetsmålets roll i klimat- och energiramverket 2030. I samband med detta möte kommer även "Green Growth"-gruppen att sammanträda. Denna grupp bildades inför behandlingen av ramverket för klimat och energi 2030 för att verka för en mer ambitiös europeisk klimatpolitik. Sverige och Storbritannien har haft en viktig roll i att skapa initiativet för ett och ett halvt år sedan. Initiativet stöds nu av Belgien, Finland, Italien, Portugal, Spanien, Danmark, Frankrike, Irland, Sverige, Storbritannien, Estland, Tyskland, Nederländerna och Slovenien. Dessa 14 länder står tillsammans för nära 90 procent av EU:s samlade BNP och nära 80 procent av befolkningen. Informella möten för ministrar från dessa länder har arrangerats i anslutning till formella och informella rådsmöten. Europakontoret återkommer i nästa rapport om utfallet från dessa möten.

Hållpunkter:

- 6 oktober 2014: Informellt rådsmöte för EU:s energi- och miljöministrar.
- 23-24 oktober 2014: Preliminär deadline för när rådet ska nå överenskommelse angående ramverket.

Samråd angående översyn av energieffektivitetsmålet 2020

Kontaktperson på Europakontoret: joanna.szyfter@stockholmregion.org

EU-kommissionen utvärderar just nu EU:s energieffektivitetsmål 2020 och undersöker samtidigt möjligheterna för ett nytt mål för 2030. I och med detta publicerade man ett kortare webbsamråd⁵ i februari i år. Då Europaföreningen redan har antagna synpunkter från tidigare yttranden om energieffektivitet sammanställde Europakontoret ett svar utifrån dessa samt kända ståndpunkter i regionen och skickade in dessa till kommissionen i slutet av april. Detta för att fortsätta bidra till EU:s politikutveckling på området.

I juli i år presenterade kommissionen en utvärderingsrapport i form av ett meddelande⁶ om hur arbetet med att nå EU:s energieffektivitetsmål 2020 fortskrider och hur man ser på ett energieffektivitetsmål inom ramen för EU:s klimatmål 2030 som just nu förhandlas. Rapporten är relaterad till energieffektivitetsdirektivet som just nu implementeras i EU:s medlemsstater och har också uppkommit på uppmaning av rådet.

Energieffektivitetsmålet 2020

I rapporten uppskattar kommissionen att EU med dagens takt kommer att nå 18-19 % energibesparingar fram till 2020. Därmed kommer EU nästan nå det utsatta målet om 20 % energibesparing till 2020. Analysen visar dock att en tredjedel av besparingarna är en effekt av den ekonomiska krisen och att man därför inte ska underskatta vikten av fortsatta åtgärder på området. Kommissionen påpekar samtidigt att implementeringen av EU:s lagstiftningsåtgärder på energieffektivitetssidan går för långsamt i medlemsstaterna, men om alla länder arbetar lika starkt med att implementera befintliga åtgärder så kommer 20 %-målet att nås utan att ytterligare EU-åtgärder blir nödvändiga.

Energieffektivitetsmålet inom klimat- och energiramverket 2030

I rapporten ger kommissionen även sin syn på ett energieffektivitetsmål inom ramarna för EU:s pågående diskussioner om klimat- och energimål för 2030. När kommissionen presenterade sitt meddelande om en klimat- och energipolitik 2030 tidigare i år föreslogs ett energieffektivitetsmål på 25 %. I denna utvärderingsrapport har kommissionen dock ökat målet till 30 %. Motiveringen är framförallt behovet av att öka energisäkerheten i EU och minska beroendet av import.

Hållpunkter:

- 23 juli 2014: Kommissionen presenterade utvärderingsrapport av energieffektivitetsmålet 2020.
- 23-24 oktober 2014: Preliminär tidpunkt då rådet ska nå överenskommelse om de nya 2030 klimat- och energimålen.

⁵ Kommissionens samråd:

http://ec.europa.eu/energy/efficiency/consultations/20140428_eed_2020_2030_en.htm

⁶ Kommissionens meddelande om energieffektivitet: http://ec.europa.eu/smart-regulation/impact/ia_carried_out/docs/ia_2014/com_2014_0520_en.pdf

Transport

Stadstransportpaketet

Kontaktperson på Europakontoret: gustaf.lundgren@stockholmregion.org

EU-kommissionens stadstransportpaket släpptes i december förra året. Paketet innehåller inga lagstiftningsförslag och ligger därmed helt i linje med vad Stockholmsregionen yrkat på i tidigare yttranden.

Vid ett seminarium i september träffade Europakontoret Daniela Rosca, enhetschef på EU-kommissionens (DG MOVE) enhet för urbana transporter. Hon berättade att medlemsstaterna gillade stadstransportpaketet och att en expertgrupp nu ska utses som ska diskutera med medlemsstaterna om den fortsatta implementeringen av de åtgärder som föreslås i paketet. Men Rosca menade också att det är fler än bara medlemsstaterna som måste vara med i detta arbete, t.ex. regioner och andra intressenter.

Rosca berättade också att CIVITAS⁷-programmet kommer att fortsätta och kommissionen ser nu över hur man kan hitta synergier mellan CIVITAS och andra finansieringsverktyg, t.ex. fonden för ett sammanlänkat Europa (CEF) samt EU:s forskningsprogram, Horisont 2020.

I juli utlyste kommissionen även ett anbudsförfarande om att genomföra en studie om tillgänglighet i städer och trängselproblem. Tanken är att studien ska starta en debatt om hur vi kan förbättra framkomligheten i städer samt göra transportsystemen mer resurseffektiva.

I stadstransportpaketet meddelade EU-kommissionen även att man avsåg att skapa en ny, omgjord internet-plattform för informationsutbyte m.m. kring frågor som rör rörlighet i städer. Denna nya hemsida finns nu på adressen <http://www.eltis.org/>.

Europakontoret avser att återkomma under hösten angående eventuella nya initiativ på stadstransportområdet som kan vara av intresse att följa.

Hållpunkter:

- 2014/2015: Medlemsstaterna förväntas implementera de rekommendationer som anges i stadstransportpaketet.

Intelligenta transportsystem (ITS)

Kontaktperson på Europakontoret: gustaf.lundgren@stockholmregion.org

Europaföreningen har under 2013-2014 svarat på tre samråd om intelligenta transportsystem (ITS) och har även påverkat i frågan genom politisk närvaro i Bryssel. Ett eventuellt nytt (reviderat) ITS-direktiv kan bli aktuellt framöver, beroende på vilka resultat man får in från dessa samråd.

---

⁷ <http://www.civitas.eu/>

Europaföreningen deltog under 2013 i flertalet samråd på området och Europakontoret har under 2014 fortsatt att följa frågan. Inga konkreta förslag har hittills presenterat, men kommission släppte i juli en studie⁸ på ämnet ITS och trafikinformation i realtid (ett samråd som Europaföreningen deltog i). I studien sammanfattas resultaten ifrån samrådet och man konstaterar att ansvariga myndigheter bör fortsätta samla in transportdata för att på bästa sätt kunna erbjuda smarta ITS-lösningar som är till nytta för samhället och medborgarna.

Den föreslagne nye transportkommissionären Maroš Šefčovič har i sin avsiktsförklaring för den kommande mandatperioden klargjort att ITS kommer vara en fråga av högsta relevans. Šefčovič menar att han vill utforska den stora potential som ITS har, särskilt vad gäller utvecklandet av trafikinformationssystem och biljettsystem för transport i städer. Den kommande mandatperioden kommer han därför att arbeta även för inrättandet av ett europeiskt ITS-regelverk.

Hållpunkter:

- 2014/2015: Europeisk plattform för ITS/öppen data inrättas samt ett eventuellt nytt, reviderat ITS-direktiv.

Forskning och innovation

EU:s ramprogram för forskning och innovation Horisont 2020

Kontaktperson på Europakontoret: joanna.szyfter@stockholmregion.org

EU-institutionernas förhandlingar om utformningen av Horisont 2020 är nu avslutade och därmed Europakontorets påverkansarbete. Europakontoret återkommer dock ifall nya intressanta påverkansmöjligheter inom programmet skulle uppkomma.

EU:s nya stora ramprogram för forskning och innovation Horisont 2020 pågår nu för fullt och en rad informationsmöten som riktar sig till projektsökande anordnas i Bryssel och runt om i Europa. Europakontoret informerar om dessa genom nyhetsbrev och hemsida. Europakontoret vidarebefordrar även de partnersök som kommer in från aktörer runt om i Europa med projektidéer inom Horisont 2020 och informerar om påverkansmöjligheter av kommissionens framtagande av tvååriga arbetsprogram inom Horisont 2020.

Hållpunkter:

- 2014-2020: Horisont 2020-programmet är öppet.

---

⁸ "ITS ACTION PLAN - Action B - EU-wide real-time traffic information services – Final

Report": <http://ec.europa.eu/transport/themes/its/studies/doc/2014-07-its-action-plan-d5-action-b.pdf>

Övriga frågor

EU-strategi för städer

Kontaktperson på Europakontoret: madelen.charyczak@stockholmregion.org

EU-kommissionen har inlett diskussioner om att ta fram en EU-strategi för städer eller en urban agenda som den även kallas. Bakgrunden är att trots att städers och storstadsregioners betydelse för den ekonomiska, sociala och kulturella utvecklingen, samt dess potential till att skapa en mer resurseffektiv livsmiljö, sedan länge är välkänd, har det politiska gensvaret varit långsamt och splittrat med många, dåligt samordnade, sektoriella initiativ. I juli 2014 antog EU-kommissionen ett meddelande och öppnade samtidigt ett samråd med en uppsättning frågor i syfte att klargöra behovet av en urban agenda, vilka mål en sådan skulle kunna ha och hur den skulle kunna fungera. Baserat på föreningens tidigare antagna yttranden har Europakontoret svarat på EU-kommissionens samråd⁹. Samrådet avslutades den 26 september 2014.

Den 18 juli 2014 antog EU-kommissionen meddelandet "De urbana aspekterna i EU:s politik – huvudpunkterna i en EU-agenda för städer"¹⁰. I meddelandet redogörs för de tydliga urbana aspekterna i Europas utmaningar. Antingen framträder utmaningarna huvudsakligen i och omkring städer (fattigdom, social och geografisk segregation, miljöförstöring) eller så står lösningen att finna i och genom städer (resurseffektivitet och en koldioxidneutral ekonomi, ekonomisk utveckling, innovation och integration). Debatten om en EU-agenda för städer har intensifierats de senaste åren. Både Europaparlamentet och Regionkommittén, samt EUROCITIES har förespråkats en strategi som tillåter att städer deltar mer i lagstiftningsprocessen och att den urbana dimensionen förankras i EU-politiken, allt för att uppnå bättre samordning av EU:s politikområden som berör städer, och mer välavvägda prioriteringar.

Syftet med EU-kommissionens meddelande var att öppna upp debatten för alla berörda parter. Åsikter och svar på samrådsfrågorna kommer att utgöra underlag för den nya kommissionen och det nya Europaparlamentet, inte minst vad det gäller den framtida utvecklingen av Europa 2020-strategin. Samrådets frågor syftade till att klargöra behovet av en urban agenda, vilka mål en sådan skulle kunna ha och hur den skulle kunna fungera. Då samrådet inte handlade om några lagstiftande åtgärder valde Stockholmsregionens Europakontor att svara på frågorna utifrån redan kända ståndpunkter från regionen, baserade till stor del på yttrandet om EU:s kommande prioriteringar fram till 2020 som antogs av föreningen våren 2014.

Europakontorets svar på frågorna kan sammanfattas till ett välkomnande av erkännandet meddelandet innebär för den helt avgörande roll EU:s städer och storstadsregioner spelar för att unionen ska kunna möta sina många utmaningar. Samtidigt understryks att EU inte har och inte

⁹ Europakontorets svar finns att läsa här:

<http://www.stockholmregion.org/download/18.3f2e0608148b605b641ba701/1411999680736/Stockholmsregionens+yttrande+ang%C3%A5ende+de+urbana+aspekterna+i+EUs+politik.pdf>

¹⁰ De urbana aspekterna i EU:s politik – huvudpunkterna i en EU-agenda för städer:

<http://ec.europa.eu/transparency/regdoc/rep/1/2014/SV/1-2014-490-SV-F1-1.Pdf>

heller bör ha mandat att driva en särskild politik för städer som innebär ny lagstiftning och som inkräktar på städers möjlighet att organisera sin verksamhet på mest ändamålsenliga sätt. EU-agendan för städer bör istället främst ses som ett arbetssätt för kommissionen att säkerställa att dess förslag inte ålägger EU:s städer en onödig regelbörda. Kommissionen bör införa arbetssätt som säkerställer att städers och storstadsregioners perspektiv uppmärksammas tidigt i lagstiftningsarbetet och det är viktigt att kommissionen fullt ut beaktar vilka konsekvenser olika lagförslag kan få för EU:s städer och storstadsregioner.

Även Sveriges Kommuner och Landsting har svarat på samrådet och har liknande synpunkter.¹¹

Baserat på svaren på samrådet om EU:s urbana agenda har Europakontoret även svarat på samrådet om kommissionens riktlinjer för konsekvensbedömningar. Konsekvensbedömningar görs innan kommissionen föreslår nya initiativ. Tanken är att de ska bidra till bättre beslut genom att se till att kommissionens initiativ och lagförslag bygger på en öppen, fullständig och balanserad analys av de problem som ska åtgärdas, varför det behövs ett EU-initiativ och vilka kostnader och fördelar som olika alternativ medför för berörda parter. I detta sammanhang lyfte Europakontoret vikten av att EU-kommissionen inför arbetssätt för att säkerställa att städers och storstadsregioners perspektiv uppmärksammas tidigt i lagstiftningsarbetet inom alla politikområden och att kommissionen i sina konsekvensbedömningar analyserar förslagets påverkan på städer och storstadsregioner. Vidare framhölls att representanter och experter för städer och storstadsregioner bör vara representerade i kommissionens olika expertgrupper och att konsekvensbedömningarna även bör identifiera bristande samstämmighet mellan olika lagförslag. Samrådet om kommissionens riktlinjer för konsekvensbedömningar stängde den 30 september.

Hållpunkter:

- 2014-2015: diskussionen om en urban agenda fortsätter under nästa trojka av ordförandeländer (Italien, Lettland och Luxemburg) med fokus på mindre och medelstora städer.
- Våren 2016: Under det nederländska ordförandeskapet planeras en EU-strategi för städer att sjösättas.

Stockholmsregionens förslag på prioriteringar fram till 2020 och översynen av Europa 2020-strategin

Kontaktperson på Europakontoret: madelen.charyczak@stockholmregion.org

Inför Europaparlamentsvalet och tillsättandet av en ny EU-kommission senare under 2014, tog Stockholmsregionens Europaförening under våren 2014 fram ett yttrande med nio prioriteringar att ta i beaktande för det fortsatta arbetet mot en smart, hållbar och inkluderande tillväxt för alla i unionen fram till 2020. Som uppföljning på det yttrandet har Europakontoret granskat den nya kommissionsordföranden Jean-Claude Junckers planer på kommissionens fortsatta arbete och inriktning. Samtidigt pågår en halvtidsöversyn och ett samråd om Europa 2020-strategin. Baserat på

¹¹ SKL:s samrådssvar: <http://www.skl.se/download/18.6206b69214855b4d1764ff23/1411128972976/4159+-+EU+urban+agenda.pdf>

resultaten från samrådet kommer EU-kommissionen i början av 2015 att lägga fram förslag till den fortsatta utvecklingen av strategin. Stockholmsregionens yttrande om prioriteringar fram till 2020 utgör även regionens inspel i samrådet om Europa 2020-strategin.

EU:s kommande prioriteringar fram till 2020

Med anledning av Stockholmsregionens 20-åriga närvaro i Bryssel, Europaparlamentsvalet, tillsättandet av en ny EU-kommission, antog Stockholmsregionens Europaförening den 24 april 2014 ett yttrande med nio prioriteringar att ta i beaktande, för det fortsatta arbetet mot en smart, hållbar och inkluderande tillväxt för alla i unionen.¹²

Dessa nio prioriteringar är följande:

- Upprätthåll subsidiaritetsprincipen
- Koncentrera insatserna där EU-politik har ett tydligt mervärde
- Förverkliga den inre marknaden och prioritera ökad handel
- Låt inte finanskrisen bli en ursäkt för ökad protektionism och nationalism
- Fortsätt att satsa på förbättrad transportinfrastruktur i Europa
- Se bredband som en samhällskritisk infrastruktur, precis som järnväg, vägar, hamnar och flygplatser
- Fortsätt att satsa på forskning och innovation
- Fortsätt att satsa på ambitiösa miljömål utan att med onödigt detaljreglering hämma innovationer och utveckling av miljövänlig teknik
- Gör EU:s energi- och klimatpolitik fram till 2030 mer offensiv så att 2050-målet ska kunna nås

Europaparlamentsvalet har ägt rum och tillsättandet av en ny EU-kommission pågår fortfarande. Jean-Claude Juncker har utsetts till ny kommissionsordförande och han har föreslagit portföljer till alla nominerade EU-kommissionärer. I avvaktan på att kommissionen ska godkännas av Europaparlamentet och på att det verkliga arbetet ska starta, går det dock redan idag att utläsa några nyheter som Juncker har föreslagit för kommissionens arbete. Många av dessa nyheter går helt i linje med Stockholmsregionens synpunkter i yttrandet om förslag på prioriteringar fram till 2020.

EU:s största politiska utmaningar beskrivs vara att få människor tillbaka i arbete, driva på mer investeringar, se till att bankerna åter lånar ut pengar till realekonomin, skapa en sammankopplad digital marknad, en trovärdig utrikespolitik och garantera att EU står på egna ben när det gäller att trygga energiförsörjningen. För att effektivisera kommissionens arbete med att ta sig an dessa frågor kommer en rad reformer att genomföras vad gäller institutionens utformning, vilken alltså kommer att avspegla de politiska riktlinjer som låg till grund för valet av Jean-Claude Juncker i Europaparlamentet. Junckers program för sysselsättning, tillväxt, rättvisa och demokratisk förändring är inriktat på tio politiska områden där han vill se konkreta resultat. Junckers första av dessa tio

---

¹²

<http://www.stockholmregion.org/download/18.7f3c3d77145f4e4cbc05a43c/1400078801654/Stockholmsregionens+yttrande+ang%C3%A5ende+prioriteringar+f%C3%B6r+EU+fram+till+2020.pdf>

prioriteringar är att stärka EU:s konkurrenskraft och stimulera investeringar som skapar arbetstillfällen.

Det nya kommissionskollegiet kommer att bestå av sju vice ordförande (sex plus EU:s höga representant för utrikesfrågor och säkerhetspolitik), med ansvar för varsin projektgrupp. Dessa projektgrupper är tänkta att avspegla de politiska riktlinjerna, t.ex. "den digitala inre marknaden", "energiunionen" och "sysselsättning, tillväxt, investeringar och konkurrenskraft". De vice ordförandena kommer i verkligheten att fungera som biträdande kommissionsordföranden, med uppgift att leda och samordna arbetet för de övriga kommissionärerna. Konstellationerna i vilka de arbetar kan komma att ändras efter behov och nya projekt. Tanken är att det här ska leda till bättre samordning inom kommissionen. Det blir upp till vice ordförande att bedöma hur och om föreslagna nya initiativ passar med de politiska riktlinjerna. Utan rekommendation från ansvarig vice ordföranden kommer inga nya initiativ att införas i kommissionens arbetsprogram.

Junckers högra hand blir förste vice ordförande Frans Timmermans från Nederländerna. Dennes roll är bland annat att agera som väktare för att upprätthålla EU:s stadga om de grundläggande rättigheterna och rättstatsprincipen i kommissionens arbete. Det är dessutom första gången det finns en kommissionär med särskilt ansvar för bättre lagstiftning, med uppgiften att se till att varje förslag verkligen är nödvändigt och att målen inte bättre kan uppnås av medlemsländerna själva.

Respekten för principerna om subsidiaritet, proportionalitet och bättre lagstiftning kommer alltså att vara styrande i den nya kommissionens arbete. Ansträngningarna kommer att koncentreras på de områden där gemensamma insatser på EU-nivå har ett tydligt mervärde, och mindre på frågor som bättre hanteras på kommunal, regional och nationell nivå. Där EU-initiativ behövs kommer de mest effektiva och minst betungande tillvägagångssätten att eftersträvas.

Grundtanken i det föreslagna nya arbets sättet ligger helt i linje med Stockholmsregionens första två prioriteringar: upprätthåll subsidiaritetsprincipen och koncentrera insatserna där EU-politik har ett tydligt mervärde.

Översyn av Europa 2020-strategin

EU-kommissionen har sammanställt en genomgång av Europa 2020-strategin¹³. I det meddelandet framgår att resultatet av Europa 2020-strategins första fyra år kan beskrivas som blandat. Med största sannolikhet kommer delmålen för utbildning, klimat och energi att uppnås år 2020. Målen för sysselsättning, fattigdomsminskning samt forskning och innovation väntas däremot inte bli uppnådda. Just delmålet om fattigdomsminskning är i nuläget längre från att bli uppfyllt än när strategin lanserades.

Det går även att skönja ökade klyftor mellan de medlemsstater som presterar bäst respektive sämst. De nordeuropeiska medlemsstaterna ligger allt som oftast i topp, medlemsstater i Sydeuropa och på östra Balkan är i regel i botten. Dessa klyftor existerar även inom medlemsstater och mellan olika regioner. Enligt kommissionens undersökning har engagemanget för Europa 2020-strategin bland

---

¹³ EU-kommissionens meddelande: http://ec.europa.eu/europe2020/pdf/europe2020stocktaking_sv.pdf

lokala och regionala myndigheter stor påverkan på hur väl strategins delmål har blivit uppnådda. Vidare så betonar man att även de ekonomiska klyftorna ökat, både mellan och inom medlemsstaterna, något som kommissionen finner särskilt oroväckande.

Genomgångens slutsats är att Europa 2020-strategin är lika relevant 2014 som när den skapades fyra år tidigare. En förhoppning är att EU:s ekonomiska styrning, som förstärkts avsevärt på senare år, kan vara till hjälp för att uppnå strategins tillväxtmål framöver. I meddelandet rekommenderar kommissionen inga nya åtgärder för att förbättra strategin utan man avvaktar resultatet av det öppna samrådet som pågår fram till 31 oktober.

Europakontoret har deltagit i samrådet genom att skicka in Stockholmsregionens Europaförenings antagna prioriteringar för EU fram till 2020.

Hållpunkter:

- 5:e maj-31 oktober 2014: Samråd om Europa 2020-strategin.
- Första kvartalet 2015: Kommissionen lägger fram förslag till den fortsatta utvecklingen av strategin.

Samråd om kommissionens riktlinjer för samråd med intressenter (NY)¹⁴

Kontaktperson på Europakontoret: joanna.szyfter@stockholmregion.org

Europakontoret har genom ett tjänstemannayttrande deltagit i kommissionens samråd om riktlinjer för samråd med intressenter. Syftet med detta samråd är att lyfta fram relevanta frågor som kommissionen bör tänka på vid framarbetande av samråden och ge vägledning om vilken strategi som är bäst lämpad. Kommissionen vill också få in synpunkter på hur man kan få fler intressenter att delta i samråden.

Kommissionen har sett över sin policy för samråd sedan 2012 som en del i arbetet med smart lagstiftning. Redan då hölls ett samråd om detta och en översyn gjordes. Resultatet visade att kommissionens policy och verktyg för samråd har förbättrats genom åren, samtidigt visade översynen och berörda parter synpunkter att det finns områden som kan förbättras ytterligare. Kommissionen har därför tagit fram riktlinjer¹⁵ som tar hänsyn till synpunkterna och ska förbättra samrådets kvalitet, omfattning och inriktning. Riktlinjerna är till för kommissionsavdelningar som håller samråd med intressenter utanför EU-institutionerna. Det är dessa riktlinjer för samråd som kommissionen nu önskar kommentarer på.

Då Europakontoret har en lång erfarenhet av att bevaka och påverka EU-politik åt sina medlemmar, genom bland annat deltagande i offentliga samråd, togs tillfället att genom ett kontorsyttrande inkomma med praktiska synpunkter på hur kommissionen kan förbättra processen med samråd. Detta för att underlätta för Europaföreningen vid framtagande av samrådssvar men även för Europakontoret i det praktiska arbetet. Kommentarererna handlade bl. a. om mer tydlighet och

---

¹⁴ Samråd om kommissionens riktlinjer för samråd med intressenter: http://ec.europa.eu/smart-regulation/impact/planned_ia/consultation_2014/index_sv.htm

¹⁵ Riktlinjer för samråd: http://ec.europa.eu/smart-regulation/impact/docs/scgl_pc_questionnaire_en.pdf

framförhållning från kommissionens sida, tidigare information om fortsatt process efter att samrådstiden har gått ut och större respekt för fastställda samrådstider, där minimitid är 12 veckor. Europakontoret har erfarenhet av att kommissionen ibland frångår dessa tider, vilket gör det svårt att hinna bereda och förankra ett samrådssvar politiskt.

Samrådet stängde 30 september, Europakontoret återkommer då kommissionen publicerat resultatet från samrådet.

Hållpunkter:

- 18 juni -30 september 2014: Samrådet öppet.